

Långvingad lövvårtbitare för första gången påträffad i Sörmland

Den 30 augusti 2021 besökte Lennart Karlén Skanssundet på Mörkö för att njuta av glassbaren. På vägen tillbaka söderut på ön såg Lennart från bilen många blommande solrosor utmed södra kanten av Bokskogen, nära Hörningsholms slott, och stannade därför till. Utmed en sträcka av cirka 250 m har markägaren anlagt en så kallad viltremiss. Syftet med denna är vad vi förstår till för att gynna småviltet i området, men även till för att gynna pollinerande insekter m.m. Viltremissen består till en del av en remsa med planterad buskvegetation närmast Bokskogen. Området söder om denna buskridå består av hög gräsvegetation och slutligen har man närmast en liten gårdsväg sått in olika slags växter. Solrosorna var ett dominerande inslag bland de ännu blommande växterna.

När Lennart stannat bilen och promenerat en liten bit längs vägen såg han en stor och helt grön vårtbitare. Vårtbitaren satt uppe i en blommande solros där den såg ut att äta pollen. Den var heller inte rädd, så han kunde ta den med handen. En grön vårtbitare var Lennarts första tanke, men den såg konstig ut, eftersom vingarna var oliklånga och äggläggningsröret var brett och tillplattat. Den fick därför följa med Lennart hem.

Väl hemma konstaterade han att utseendet inte stämde med någon av arterna som beskrivits i den lilla fälthandboken "Gräshoppor i Sverige". Den fanns heller inte avbildad i boken "De danske graeshopper" skriven av Ole Fogh Nielsen, så därför skickade Lennart

en bild till Hans-Erik Wanntorp, Thomas Strid samt Bo Ljungberg för att få hjälp. I väntan på svar googlade Lennart efter bilder på gröna vårtbitare och kunde då konstatera att han hade hittat en långvingad lövvårtbitare, *Phaneroptera falcata*, och att arten första gången påträffats i Sverige år 2014. På internet hittade han även en artikel av Östrand, F. 2015: Första svenska fyndet av långvingad lövvårtbitare *Phaneroptera falcata*, Entomologisk tidskrift 136.

Den 1 september träffades Bo Ljungberg, Thomas Strid och Lennart Karlén m.fl. på lokalen för att studera vårtbitaren. Lennart kom dit först och började med att granska alla solroskorgar utefter hela vägen. Just då fanns 9 honexemplar uppe i blommorna samtidigt. Det kan alltså ha funnits ganska många exemplar i området. Att enbart honor observerades kan kanske bero på att det enbart är äggläggande individer som behöver styrka sig med pollen.

Slutligen kan man ju spekulera lite om hur dessa kommit hit och hur länge arten har funnits på Mörkö. - Något att fundera över! Det är uppenbarligen en bra flygare som kan korsa Östersjön från Gotland eller Baltikum.

Enligt Artportalen har den långvingade lövvårtbitaren hittats i Skåne (2014, 2018-2021), på Gotland (2018-2019, 2021), i Småland (2021), samt på Öland (2021).

Lennart Karlén och Bo Ljungberg

Långvingad lövvårtbitare.
Foto: Bo Ljungberg